

PLASTIKOEN IRAULTZA

Debeku eta murrizketak nagusitzen ari badira ere, ez dira nahikoak plastikoaren industriaren gorakada gelditzeko

Plastikozko poltsak kobratzen hasi berri dira gurean eta, agian, horrekin plastiko produktioa neurri batean murriztea lortuko dugu. Izan ere, birziklatze plantetara iristen diren material horretako hondakinen portzentaje oso altu bat poltsak dira. Marka batzuk hasi dira jada asmatzen euren produktuak “biluzik” eskaintzeko moduak, eta, modan dagoen joera bat dela badirudi ere, ez da munduan dagoen arazoari aurre egiteko neurri eraginkorra. Ez behintzat erabaki bateratu bat ez bada.

Izan ere, plastikoaren industria etengabe hazten ari da garabidean diren herrialdeetako kontsumoaren eta garatutako herrialdeetako produktu teknikoagoen eraginez. Horiek askoz pisu handiagoa dute eko-

 ZIENTZIA / gaur8.info

Aqua taldearen «Barbie girl» abestiak zioen plastikozko bizitza zoragarria dela, baina material honen gehiegizko erabilerak beste iritzi bat hartzera eramán gaitu. Plastikoa mugatzen ere hasiak gara jada herrialde batzuetan, garabidean diren beste batzuetan kontsumoak gora egiten duen bitartean.

logisten protestek eta legearen gogortzeak baino. Horren erakusle, azken hamar urteotan mundu mailako plastiko ekoizpena 245 milioi tonakoa izatetik 348 milioi tonakoa izatera pasa da, Plastics Europe federazioak emandako datuen arabera. 2017an, adibidez, gorakada %3,9koa izan zen, aurreko urteetako joera kezkgarri berari jarraipena emanez (%4ko hazkunde 2016an eta %3,5ekoa 2015ean).

Termoplastikoak soilik kontuan hartuz –hau da, polietile-

Plastikoen erabilera murrizteko neurriak hartuagatik, etengabe sortzen dira plastiko berriak. Horrenbestez, material honen erabilerak gora egiten du etengabe.

Paul J. RICHARDS / Vivek PRAKASH | AFP

no tereftalatoa (PET), polipropilenoa, polietilenoa edo polibinil kloruroa (PVC) bezalako produktu arruntenak, ekoizpenak %4,7 egin du gora urtero 1990 eta 2017 artean. «Erritmo berean jarraituko al du hazkundeak? Baietz suposatzen dut», onartzen du kezkatuta Plastics Europe federazio-ko gai teknikoaren zuzendaria den Herve Milletek.

Txina da munduko plastiko ekoizle handiena, ekoizpen osoaren %29 baino gehiagorekin –duela hamar urte %15 besterik ez zuen ekoizten–. Plastiko kontsumoa garapen ekonomikoarekin dago lotuta, azpiegituren eraikuntzan, garraioan zein sektore elektriko eta elektronikoetan erabiltzen baita. Plastikoen lehen aplikazioa ontziak dira (%40).

Garabidean diren herrialdeak kontsumoarekin oso lotuta daude, baina jada garatuta

daudenak ere ez dira atzean gelditzen. Polimero berriak sortzen ari dira, medikuntzan edo garraioan aplikagarriak, baita kirol zapatiletan ere. Plastiko berriak sortzen diren bitartean, horien erabileraren kontrako ahotsak ere gero eta gehiago dira. Kutsadurak eragindako kezka tarteko, erabili eta botatzeko plastikoak arautzeko legeak indartzen ari dira. Horrek kezka sortu du ekoizlearen artean.

Estatu frantsesean erabili eta botatzeko baxerak desgertu egin beharko dira 2020rako biodegradagarriak ez badira. Konpostagarriak ez diren plastikozko poltsa finak, berriz, 2017tik daude debekatuak. Itsasoetako kutsadurari aurre egiteko bide bezala, herrialde ugari hartu dituzte antzeko neurriak.

Ildo berean, maiatz bukaran Europako Batzordeak berak kotoizko zotzak, plastikozko mahai tresnak, platerak, lastotxoak, koktelak nahaste-

ko hagaxkak eta globoak eus-
teko makilak debekatzea pro-
posatu zuen.

BIRZIKLATZEAREN ERRONKA

Orain arte hartutako neurriek ez diote gehiegi eragiten sek-
toreari, baina epe luzera eragi-
na izango dutela uste dute adi-
tuek. Hala, ekoizleak ere
neurriok kontuan hartzen ari
dira; asko dira euren produk-
tuak sortzeko birziklatutako
materialak erabiltzeko kon-
promisoa hartu dutenak. Hori
dela eta, materialok jada ez di-
ra hondakin bezala ikusten, le-
hengai bezala baizik. Adituen-
tzat enpresen etorkizuna hori
da, alegia, euren plastiko birji-
nak eta birziklatuak kudeatu
ahal izatea. Puntu horretara
iristeko, ordea, urte batzuk pa-
satu beharko dira oraindik.

Pixkanaka birziklapena gero
eta emaitza hobeak lortzen ari
den arren, eragina oraindik
mugatua da. Adibidez, Erru-
sian asko dago egiteko honda-
kinen kudeaketari dagokionez.

**Estatu frantsesean erabili eta botatzeko
baxerak desagertu egin beharko dira 2020rako
biodegradagarriak ez badira. Plastikozko poltsa
finak debekatuta daude 2017. urteaz geroztik**

**Plastikozko produktuen ekoizle askok material
birziklatuekin lan egiteko konpromisoa hartu
dute. Materialok jada ez dituzte hondakin
bezala ikusten, lehengai bezala baizik**

Greenpeace talde ekologista-
ren arabera, 70 milioi tona za-
bor sortzen ditu herrialde
erraldoiak, eta gaikako bilketa
ehun hiri ingurutan soilik da-
go ezarrita. Horregatik, honda-
kinak –birziklagarriak, birzi-
klagaitzak eta organikoak–,
gero eta kutsakorragoak diren
zabortegetan pilatzen dira.

Azkenengo hamar urteotan,
Errusiako zabor bolumenak
%30 egin du gora. Hondakinen
%2 erraustu egiten dituzte,
eta, %7, birziklatu. Beste guztia
zabortegetara doa. Horrek
arazo ugari sortzen ditu. Mos-
ku inguruko 24 zabortege itxi

behar izan dituzte azken bost
urteotan osasun arazoengatik.
Beste hamabost zabalik jarrai-
tzen duten zabor-mendi naz-
kagarriak dira. Gehienak duela
50 urte inguru sortu zituzten,
ur edo gas tratamenduko ino-
lako neurririk gabe.

Moskutik 6 kilometrora da-
goen Balaxikha hirian sortuta-
ko polemika akuilu, kezka
Errusian barna hedatu da. On-
doan duten zabortegeiaren ki-
ratsarekin itota, Vladimir Pu-
tin presidenteari ixteko eskatu
zioten herritarrek, eta, ordu-
tik, eztabaida piztu da. Mar-
txoaren amaieran, adibidez,
Volokolamseko 50 haurrek
medikura joan behar izan zu-
ten gertuko zabortegei batetik
iritsitako gasekin intoxikatu-
ta. Milaka herritar kalera atera
ziren zabortegeia ixtea exijituz.

Egoera ikusita, Errusiako Go-
bernuak bost erraustegi eraiki-
ko zituela iragarri zuen. Lehen
biek 700.000 tona errausteko
gaitasuna izango dute eta
2021erako martxan egon be-

harko lukete. Obrak datozen
asteetan dira hastekoak, baina
herritarrek erabakiari aurre
egin diote erraustegiekin ingu-
rugiroan izango duten eragin
txarragatik kezkatuta. Proiek-
tuaren kontra eta birziklatze
planten alde 4.000 sinadura
bildu eta Putini bidali dizkiote
herritarrek; uste dute zaborra-
ren arazoa konpontzeko bidea
ez dela katearen azken pauso-
tik hasi behar. Proiektuaren
zuzendaria den Andrei Txilpe-
lovek, ordea, teknologia aurre-
ratuak erabiliko direla defen-
datu du. «Faktoria hauek ez
dira arriskutsuak. Dioxinak
eta bestelako elementu arris-
kutsuak ez dira plantatik ate-
rako», ziurtatu du.

Ekologistek, berriz, beste iri-
tzi bat dute eta uste dute hon-
dakinen erraustea ez dela ir-
tenbiderik onena. «Zertarako
sortu kutsadura iturri izango
den planta bat, tratamenduko
plantekin konpondu badeza-
kegu arazoa?», defendatu dute
ekologisten ordezkariak. •

ZABORREZ
BETETAKO
HONDARTZA

Hego Pazifikoko
Henderson uhartea
Lurreko lekurik
garbienetako bat izan
beharko litzateke, bertan
ez delako inor bizi eta
gertuen duen herria 193
kilometrora dagoen
uharte batean baitago.
Hala ere, bertako
hondartzak zaborrez
beteta daude.
Korronteek eraman
dituzte hondakin
guztiok. 2015ean 17,6
zabor tona garbitu
zituzten, gehiena
plastikoa. Pieza asko
hondarrean sartuta
zeuden, beraz, arazoa
dirudiena baino
kezkarriagoa da.
Animaliek plastikoak
jaten dituzte edo bertan
preso gelditzen dira.

